

корупції на всіх етапах реалізації програм будівництва соціального житла.

Впровадження високих стандартів життя невід’ємне від права людини на працю, що створює мотивацію для самовдосконалення та розвитку творчого потенціалу суспільства. Державна політика у цій сфері має бути спрямована на:

- забезпечення економічно обґрунтованої та гідної заробітної плати;
- розроблення економічних механізмів заохочення роботодавців до створення нових робочих місць з належними умовами праці;
- поширення гнучких форм зайнятості;
- мінімізація негативних наслідків зовнішньої трудової міграції;
- оптимізація імміграційної політики з метою забезпечення в майбутньому необхідних потреб економіки України в робочій силі;
- впровадження стандартів соціальної відповідальності бізнесу [2].

Тож, сьогодні в Україні існує чимало невирішених проблем в управлінні соціально-гуманітарною сферою, які потребують комплексного дослідження та усунення. Назріла необхідність активізації соціально-гуманітарної ролі держави, відпрацювання механізму взаємодії держави й суспільства в соціально-гуманітарній сфері, забезпечення гідних умов життя, що сприятиме зростанню добробуту громадян, становленню середнього класу.

---

1. Горбатюк С. Є. Концептуалізація моделі гуманітарної політики в Україні на сучасному етапі реформ. Ефективність державного управління. 2018. Вип. 2(55). Ч. 1. С. 80-90. ЄЯІ: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_55/fail/11.pdf

2. Дмитренко Г.А. Стратегический менеджмент в системе образования. — К.: МАУП, 1999. 174 с.

3. Кінаш, І. П. Фактори впливу на формування соціальної інфраструктури сталого розвитку України [Текст] / І. П. Кінаш // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2012. – № 3. – С. 48-51.

Михайло МУРАШКІН

професор кафедри

соціально-гуманітарних дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ,

доктор філософських наук, професор

СВОБОДА СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ І БОРОТЬБА ЗА ЦЮ СВОБОДУ

В історії культури свобода стає універсальною вимогою індивіда. Адже свобода провокує творчий потенціал особистості. А без творчого початку індивіда сучасна цивілізація не може прогресувати. Цивілізаційний розвиток потребує від людини свободи як самовизначення дії так і свободи як самовизначення волевиявлення.

Необхідно відмітити, що свобода дії може проявити себе в тому випадку коли є альтернативи в людському житті, коли будуть відкриті альтернативні

можливості для поведінки. Свобода там де людина може вибрати ту чи іншу лінію своєї поведінки. При цьому вона повина відкинути не важливу, не головну, не значну лінію поведінки. А в цьому випадку помічником може бути стан ПРИПИНЕННЯ, коли навіть неусвідомлено відкидається непотрібне, не головне.

Звичайно «індивід тим вільніше, чим ширше вибір» (Хеффе 2009: 178). Отже у здорової, сильної, людини вибір набагато ширший, ніж у хворої і слабкої людини. Однак здорова і сильна людина може зіштовхнутися з проблемними ситуаціями і звужити широту свого вибору якщо не зможе упокорити свої пристрасті. Отже людина отримує велику свободу в силу свого характеру. Для цього потрібен характер який здатний упокорювати пристрасті. При стані ПРИПИНЕННЯ пристрасті упокорюються автоматично. Тут йде упокорення пристрасті. І виникає стан позбажанням.

Людина має тим більше свободи «чим менше примус робить на неї «відкрите суспільство» (Хеффе 2009: 178). Однак «відкрите суспільство», яке дає особистості максимально розкритися в своєму творчому потенціалі, своїми законами і правилами обмежує свободу проявів людини. Тому прояв стану ПРИПИНЕННЯ і упокорення своїх пристрастей є доповнюючим потенціалом для збільшення свободних проявів особистості в оточенні законів і заборон так чи інакше необхідних для існування суспільства і культури.

Спільнота людей свободна в своїх діяннях в зв'язку з тим, що існують закони які створені самою цією спільнотою, а не закони які прийшли зовні. Закони які створені спільнотою людей зсередини самими людьми, направлені на загальне благополуччя всієї спільноти. Однак ці закони не можуть працювати повністю для всіх. Тому є свободи і для окремих членів спільноти від тих або інших встановлених обмежень. Спільнота людей дає список певних свобод як основних. В цей список потрапляють свобода приватної власності на певний індивідуально-приватний простір (частка землі), свобода зібрань (клуб за інтересом), свобода слова, й саме головне право на життя. Подібні свободи дають можливість людині деяку власну мету. Подібні свободи відкривають можливості розвиватися людині на свій розсуд. Це має назву «права людини».

Можна уявити навіть те, що закон дозволяє людині робити все що вона захоче. Рівним рахунком все. Навіть серійні вбивства собі подібних. Однак людська воля всерівно обмежена визначеностями, певними умовами. Людська воля детермінована фізичним світом. Людська воля обмежена умовами психічного і соціального характеру. Однак всі ці обмеженості, всі детермінованості не виключають свободу.

Свобода волі і свобода людських поглядів не мають абсолютну безсвідому і неприборканість проявів. В своїй визначеності умовами, в своїй детермінованості навколишнім світом фізичного, психічного і соціального характеру, свободна воля і свободні людські погляди самостійно продукують закони за якими повині існувати оточуючі люди. Свободна воля людини автономна і вправі видавати закони за якими необхідно жити навколишнім, закони які повині прийняти навколишні, або їх відкинути ці закони.

Свободна воля людини є джерелом своєї власної визначеності, яка

продукує визначення, законності. Свободна, або вільна воля людини сама по собі є джерелом бажання діяти певним чином, і ніяк по іншому не творити дії. Пориви людських почуттів, як повна автономія, на це не здатні. На це не здатний соціальний примус як повна гетерономія. Однак на це здатна свободна, вільна воля, яка може зупинитися в переживанні стану ПРИПИНЕННЯ і абсолютно випадково відкинути все дріб'язкове, все непотрібне і неважливе.

Свободна, вільна воля звичайно залежить від зовнішніх умов і умовностей. Однак свободна, вільна воля вступає з цими умовами і умовностями в певні відносини. Свободна воля може признавати ті чи інші умови і умовності, або відкидати їх.

Відкидаючи ті або інші умови і умовності свободна, вільна воля людини своєю активністю домагається їх змін. В цьому процесі досить важливу роль грає стан ПРИПИНЕННЯ. В цьому стані в людині припиняється все дріб'язкове, все що заважало рухатись вперед і розвиватися.

Свободна, вільна воля звичайно не є незалежною субстанцією духа. Цією субстанцією є стан ПРИПИНЕННЯ, який припиняє всяке підпорядкування, всяким умовам і умовностям, законам і вже сформованим установкам. Припиняється підпорядкування і рух до якого небудь компромісу. Але це припинення на певний обмежений час, поки стан ПРИПИНЕННЯ зупиняє в людині все незначне і дріб'язкове. А потім починається оновлена моральна дія людини. Така оновлена дія морально виправдана. Адже вона не підпадає під випадкові суб'єктивні настанови параноїдального або шизоїдного характеру. І тут важливу роль зіграє стан ПРИПИНЕННЯ, який порушить дріб'язкове і неважливе.

Оновлена моральна дія людини виправдана тому що дотримується оновленим законам які піддаються універсалізації і служать людям, всій людській спільноті.

Людські погляди можна вважати свободними якщо вони не вписані в свавілля і анархію, а слідує законам універсального характеру, законам для всіх людей спільноти.

Отфريد Хеффе, посилаючись на Аристотеля, вказує на те, що «вільний той, хто, замість того щоб триматися за свій стан і розтратити його, обходиться із зовнішніми благами суверенно і тим самим відрізняється щедрістю» (Хеффе 2009: 178).

Обходитися із зовнішніми благами суверенно – це значить бути незалежним і самостійним по відношенню до зовнішніх благ. Але, тут абсолютної суверенності, незалежності і самостійності по відношенню до зовнішніх благ бути не може. Людина залежна, не самодостатня. Але деякий час може переживати стан самодостатності, стан ПРИПИНЕННЯ. В сучасному постмодернізмі «дух виступає подвійним чином: як твір, тобто результат творчої дії, і як самодостатня сутність (субстанція)» (Халапсис 2017: 265). Тут «самодостатня сутність (субстанція)» (Халапсис 2017: 265) може розумітися як певний стан людини.

Права людини. Україна бореться за свою незалежність тому що в Україні є і свободи і права людини. В Росії всього цього нема. В Росії тоталітаризм,

приниження особистості.

Висновки. Свобода і її збереження для України необхідна. Це шлях в майбутнє, шлях розвитку. Тому необхідна боротьба з тоталітарною Росією. В Росії нема прав людини. Тому для українців – це хибність.

До війни, яку розв'язала Росія в Україні були і свобода слова, і права людини. До війни була свобода. Тепер є обмеження тому що ввели Воєнний Стан. В Росії всього цього нема і не було. Ми не хочемо ніяк опинитися в Росії під каблуком Путіна і його олігархата, який грабує свій народ і розв'язує війни. Ми будемо боротися за свою свободу до кінця, до перемоги.

---

1. Халапсис, А. В. (2017). *Зеркало Клио: Метафізическое постижение истории*. Днепр: Середняк Т.К.

2. Хеффе, Отфрид. (2009). Свобода. *В Современная западная философия. Энциклопедический словарь*. Москва: Культурная революция.

Ірина МУРЕНЕЦЬ

викладач кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця

Дарина ГРЯНИК

магістрант факультету і міжнародних відносин і журналістики Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця

ПЕРЕВАГИ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄС

Актуальність визначення переваг вступу України до Європейського Союзу зумовлено останніми подіями кінця зими-весни 2022 р., коли з боку Росії розпочалася військова агресія проти нашої країни – невід'ємної складової європейської цивілізації. До цього не була готова жодна країна угруповання ЄС, до складу якого входять більше двох десятків держав та фінансуються на відповідні потреби згідно затвердженого бюджету.

Вступ до ЄС стане стимулом для зростання торгівлі, продовження реформування держави та виходу на якісно інший етап розвитку держави, що дозволить вийти Україні на один рівень з провідними країнами Європи [8, с. 91].

Європейський Союз є найбільш успішним інтеграційним об'єднанням у світі, до складу якого входять 27 країн, з населенням близько 450 млн. людей [9, с. 16].

Загальна вартість усіх вироблених товарів і послуг (ВВП) у 2021 р. сягнула більше ніж 14,5 трлн. Євро, ВВП на душу населення більше 32 тис.